

i internationale fora, via aftaler på arbejdsmarkedet. Det lykkes også i det store og hele at implementere igennem aftaler, både når det drejer sig om EU-beslutninger, og når det drejer sig om ILO-beslutninger, men i dette spørgsmål har man altså ikke et aftalegrundlag, som regeringen, Ombudsmanden og fremtrædende folkeretsjurister har anskuet som sikkert nok til den internationale forpligtelse, der ligger i ILO-konventionen. Det er baggrunden for, at vi nu laver en lov, så vi er sikre på, at vi har et sikkerhedsnet. I det øjeblik, det er organisationer, som aftaler, er det aftalen, der gælder, så man kan sige, at dette er et sikkerhedsnet, så vi er helt sikre på, at vi lever op til international lovgivning.

Jeg er helt enig i vurderingen af, at egne kvalifikationer skal afgøre, om man bliver ansat eller man ikke bliver ansat.

Hr. Bendt Bendtsen fokuserede igen på – jeg beklager, jeg ikke fik kommenteret det før – beklædningsregler. Hvad var det nu for noget? Hvad var lovligt, og hvad var ikke lovligt? Det er klart, at hvis det er et arbejde, hvortil der traditionelt er knyttet et beklædningskrav, f.eks. politibetjente eller butiksansatte, hvor butikken har en opfattelse af, at dens image – det kan være Hennes & Mauritz eller Magasin – knytter sig til medarbejdernes påklædning i arbejdsfunktionen, er sådan noget selvfølgelig lovligt, og sådanne regler skal indvandre og flygtninge jo også rette sig efter, hvis de vil søge ansættelse i sådan en virksomhed. De beklædningsregler, som i dag gælder på det danske arbejdsmarked, er jo fuldstændig uantastet af det her; men jeg vil meget gerne bidrage til, at det bliver klargjort over for Arbejdsmarkedsudvalget.

Hr. Nødgaard sagde, at jeg skulle ud til det enkelte medlem i organisationerne. Sådan forstod jeg det, men jeg vil bare gøre hr. Poul Nødgaard opmærksom på, at det jo er private organisationer, som politikere ikke har en direkte linje til og vel dybest set heller ikke skal have det. Derfor har jeg stor tiltro til, at når hovedorganisationerne taler, taler de på medlemmernes vegne. Jeg skal ikke kunne sige, om der sidder en og anden, der ikke føler sig dækket ind, men jeg tror helt sikkert, sådan som den pressemedsige bevågenhed har været om dette spørgsmål, at alle, der i Danmark læser avis, hører radio eller ser tv, godt er klar over, at Folketinget er ved at træffe en beslutning. Nu er der ikke ret mange i presseløgen lige nu, men hvis man i øvrigt ser, hvordan pressen og organisationerne

bredt er interesseret i det spørgsmål, synes jeg, det er meget fint. Det er ikke altid, jeg er lige enig, men sådan skal det jo også være i et demokrati. Jeg synes, det er meget fint, at der faktisk er så meget fokus på det her.

Så jeg vil altså godt sige, at vi ikke skal bryde de normale principper om, at man ikke skal ind i kartoteker osv. i private foreninger, og at jeg ikke på Folketingets vegne skal bruge frimærker til at informere om, at nu er vi altså i gang med at lave en lovgivning. Det tror jeg faktisk nok ville være rimelig tåbelig anvendelse af offentlige midler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 182: Forslag til lov om europæiske samarbejdsudvalg.

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 17/1 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Tidligere på ugen, den 23. januar, havde Folketinget en forespørgsel om, hvad regeringen agter at gøre for at styrke befolkningens internationale erfaring, viden og kompetence gennem dele af vores uddannelsessystem. Debatten var præget af positive tilkendegivelser om, hvor vigtigt det er, at vi i Danmark øger vort internationale engagement.

Det forslag, vi i dag behandler, er et eksempel på, hvordan man i praksis kan styrke befolkningens internationale engagementer eller erfaringer. Lovforslaget er en implementering af Rådets direktiv nr. 94/45 om indførelse af et europæisk samarbejdsudvalg.

Vi har i Danmark en årelang tradition for samarbejdsudvalg, som har styrket forståelsen mellem ledelsen og medarbejdere. I Socialdemokratiet forventer vi i de kommende år, at der sker en udvikling i virksomhedskulturen i retning af, at samarbejdsudvalgene sætter det udviklende arbejde på dagsordenen, så trivsel, miljø, øget demokratisering og uddannelsesplanlægning opnår en højere prioritet.

Vi har i mange år haft multinationale virksomheder herhjemme, men det indre marked har medført et øget antal af fusioner og sammenslutning af virksomheder i EU på tværs af landegrænserne.

I Socialdemokratiet betragter vi dette forslag som et gennembrud inden for den sociale dimension og en sejr for de faglige organisationer. Vi finder, at forslaget har en gennemgående positiv ånd og intention, som kan skabe fundamentet for etablering og udbygning af en tværsnational faglig dialog inden for de multinationale koncerner.

Jeg vil ikke nærmere komme ind på forslaget enkelte paragraffer og dets beskrivelser og dermed også, som det fremgår af bemærkningerne, respekt for de kollektive overenskomster og procedurer med hensyn til enten at oprette europæiske samarbejdsudvalg eller indføre en informations- og høringsrunde, men kun glæde mig over, at der allerede er en række af de multinationale firmaer, som har gennemført disse samarbejdsudvalgsstrukturer.

Jeg har også tillid til, at disse forhold er i orden, især når man ved, at arbejdsmarkedets parter allerede har været involveret i det lovforberedende arbejde.

Det fremgår af lovforslagets § 28, at den centrale ledelse skal stille tilstrækkelige midler til rådighed for medlemmerne af de europæiske samarbejdsudvalg til, at de kan varetage deres opgaver på passende måde.

Det er min opfattelse, at denne formulering nødvendiggør, at der gives medlemmerne frihed med løn, ligesom der mellem mødernes afholdelse skal stilles ressourcer til rådighed for udvalgsmedlemmerne i form af dækning af porto, telefax, telefon m.v. Disse udgifter kan nemt dækkes ved, at faciliteterne stilles til

rådighed af den enkelte virksomhed. Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren er enig i denne udlægning.

Selv om jeg indledningsvis omtalte de danske samarbejdsudvalg, er jeg bekendt med, at man ikke kan sammenligne disse med de europæiske samarbejdsudvalg, idet de foreløbig har fået ret til at mødes med deres centrale ledelser i fællesvirksomhederne og i koncernerne for at få en dialog, men det er ikke uvæsentligt, at de ansatte får et forum for udveksling af synspunkter imellem lønmodtagerrepræsentanterne om spørgsmål, som har betydning for koncernens ansatte i flere lande.

Socialdemokratiet kan anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Charlotte Antonsen (V):

Venstre mener, at dette lovforslag er inderlig overflødigt. Vi mener i øvrigt også, at det direktiv, der ligger til grund for lovforslaget, er inderlig overflødigt.

Vi er ikke enige med ordføreren for Socialdemokratiet, hr. Peder Sass, der siger, at det styrker befolkningens internationale engagement, at man laver disse europæiske samarbejdsudvalg. Der er altså tale om nogle ganske få multinationale virksomheder, hvor lønmodtagerne får mulighed for at rejse ned og besøge hinanden og så diskutere lidt om virksomhederne, men at tale om, at det generelt styrker et europæisk og internationalt engagement, synes jeg er lidt vidtløftigt i forhold til det, der er realiteten i dette lovforslag.

Når Venstre anbefalede i Europaudvalget, at der skulle stemmes imod direktivet, er det først og fremmest, fordi vi mener, at det er op til parterne at aftale den slags, altså om høring og information, og vi mener, at EU helt skulle holde fingrene fra den slags og ikke mindst efter, at vi har fået en Maastricht-Traktat, der jo indeholder paragraffer om, at parterne kan lave aftaler, og så kan man forhindre, at der bliver lavet aftaler på EU-plan.

Dernæst mener vi også, at direktivforslaget kan give unødigt bureaukrati, for der bliver pålagt ledelsen en hel masse krav om at sende høringsskrivelser ud, arrangere disse møder osv. Vi mener ikke, at der med forslaget gives lønmodtagerne nogen særlige informationer, som de ikke kunne få under alle omstændigheder.

Vi mener, det er ærgerligt, at arbejdsministeren ikke stemte imod de pågældende direktiv-

forslag i EU. Der er jo tale om, at der var enstemmighed, og det vil sige, at Danmark kunne have forhindret, at forslaget blev vedtaget.

Principielt vil jeg så sige, at Venstre naturligvis overholder og ønsker at overholde forpligtelserne om at implementere EF-direktiver, for vi mener, at EU's regler skal håndhæves i de enkelte lande. Derfor mener vi generelt, at når der er tale om rene EF-direktiver, som omsættes i dansk lov, skal vi støtte dem.

Det er så et spørgsmål, om dette lovforslag er et eksempel på en ren implementering af et rent direktiv, og det mener vi ikke af to grunde.

For det første mener vi faktisk, at dette lovforslag slet ikke havde behøvet at eksistere, fordi der som bekendt i Maastricht-Traktaten er blevet mulighed for, at parterne i stedet for, at de nationalt laver en lov, i dag uden om dansk lovgivning laver aftalerne, og så kan vi helt slippe for en lovgivning. Vi mener, det havde været fornuftigt, hvis ministeren havde benyttet denne mulighed, så vi aldrig havde set dette lovforslag, og hvis nogen af parterne havde været genstridige og ikke inddrog disse regler, mener jeg, at ministeren i stedet for bare at lave lovforslaget og sende det til høring, skulle have sagt til parterne én gang til: Nu må I se at få implementeret det her direktiv, så vi undgår en dansk lovgivning.

Men nu er lovforslaget en realitet, og derfor vil jeg se på, om lovforslaget så går videre end EF-direktivet, og i det omfang det gør det, mener vi faktisk, at man skal revidere lovforslaget, sådan at det kommer til at svare til direktivet og altså ikke går videre end direktivet. Der er en stribe områder, hvor lovforslaget går videre.

For det første mener vi ikke, det er berettiget ifølge EF-direktivet, at det er lønmodtagerrepræsentanterne fra samarbejdsudvalget, der skal udpege repræsentanter til det europæiske virksomhedsråd. På den måde kommer funktionærerne jo ikke med, og derudover mener vi også, det er principielt forkert, at ikke alle lønmodtagere skal være med til at vælge sine repræsentanter i det europæiske samarbejdsudvalg.

Et andet punkt er arbejdsministerens mulighed for at lave budgetregler for europæiske samarbejdsudvalg. Det mener vi er formynderisk. Vi mener, parterne hellere selv skal finde ud af, hvordan man finder ud af finansieringen. Det fremgår jo klart af direktivet, at ledelsen skal betale for afholdelsen af møderne, men de nærmere regler mener vi ikke bør være et arbejdsministerielt anliggende.

Vi vil godt under udvalgsarbejdet se på en mulighed for at indføre en bagatelgrænse. Det fremgår af direktivet og lovforslaget, at hvis det er multinationale virksomheder, der er store, dvs. har et vist antal arbejdstagere i to lande, så skal man lave et samarbejdsorgan. Men man kunne forestille sig, at der så i et tredjeland måske var fem ansatte, og så er det spørgsmålet, om de fem også skal udpege en repræsentant, der skal rejse rundt i Europa for at diskutere lidt om virksomhedens strategi. Det vil vi se på, i hvert fald på muligheden for at lave en sådan bagatelgrænse.

Dernæst et spørgsmål om særligt sagkyndige. Vi mener, der er en risiko for, at man begrænser informationen til lønmodtagerne, hvis alle mulige udefra kan få lov til at deltage i denne høringsprocedure. Og vi vil også se på, om man kunne begrænse muligheden for det.

Lovforslaget opererer med, at det kun er gamle aftaler om høring og information, som kan træde i stedet for lovforslaget. Vi kunne godt tænke os en generel adgang for, at også nye aftaler mellem parterne kunne betyde, at den pågældende virksomhed ikke længere behøvede at oprette det europæiske samarbejdsråd, men at man kunne opretholde sin egen aftale.

Til sidst vil jeg sige, at vi er helt enige med hr. Ove Fich i hele den diskussion om bemyndigelser til ministeren; det skal man have ud af dansk lovgivning, og derfor vil vi være meget opmærksomme på i lovgivningsarbejdet, at så meget som muligt bliver præciseret i loven, så der ikke bliver alverdens bemyndigelser til ministeren.

Henriette Kjær (KF):

Dette lovforslag er en konsekvens af Rådets direktiv om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg. Og det går i korte træk ud på, at arbejdstagere i Fællesskabets koncerner og virksomheder skal informeres og høres via samarbejdsudvalg af deres arbejdsgiver, så de kan blive informeret om den del af virksomhedens aktiviteter, som netop berører dem som arbejdstagere.

I Danmark har vi jo en god tradition for at etablere samarbejdsudvalg, og det er derfor ikke nogen nyskabelse i det danske landskab. Men netop det faktum, at man med sådan et spørgsmål som dette her lige præcis burde have overladt det til arbejdsmarkedets parter selv at finde ud af en løsning, har betydet, at vi ankede over direktivet, da det i sin tid blev behandlet i Europaudvalget.

Når man fra Kommissionens side farer ud med sådan et direktiv, giver man jo slet ikke arbejdsmarkedets parter mulighed for at forsøge at arbejde sig frem til et resultat i forhold til den sociale protokol. Man gør i virkeligheden forhandlinger umulige. Den ene eller anden part vil kunne støtte sig til formuleringerne i direktivet. Det vil derfor kun være skinforhandlinger, man nu vil kunne føre. Så selv om ministeren i sit lovforslag giver mulighed for, at arbejdsmarkedets parter gennemfører direktivet ved kollektive overenskomster, er tingene jo bestemt på forhånd.

I Det Konservative Folkeparti mener vi, at det er en uskik, at man blander sig i og regulerer arbejdsmarkedet ved lov og ikke giver lov til frie forhandlinger. Direktivet er dog blevet mere spiseligt siden det oprindelige udkast, som vi behandlede i Europaudvalget, og vi kan med de bemærkninger, jeg lige har fremført, støtte lovforslaget, fordi vi gerne vil være med til at afhjælpe implementeringen af EF-direktiver her i Danmark.

Ligesom fru Charlotte Antonsen har jeg også nogle spørgsmål af mere eller mindre opklarende karakter. De er dog så kedelige og tekniske, at jeg ikke vil trætte den fyldte sal med disse spørgsmål, men søge dem opklaret under udvalgsarbejdet.

Annette Just (FP):

Jeg må bedrøve ministeren med, at vi altså heller ikke kan støtte dette lovforslag.

Jeg vil ikke gentage alt det, som fru Charlotte Antonsen lige har sagt, men blot tilføje, at det dog er utroligt, at Socialdemokratiet med velberåd hu kommer her og med oprejst pande siger: Det er vel nok godt. Derved sætter de al den aftalefrihed over styr, som Socialdemokratiet har stået og talt så meget om er vigtigt – også når vi taler om EU-sager – at værne om. Og så kommer de med noget her, som reelt tager al indflydelse totalt væk fra de danske aftaler.

Så vil jeg derudover lige tilføje, at dette her jo er at gå langt ud over det, der står i det EF-direktiv, som Fremskridtspartiet har været modstander af lige fra starten. Jeg er med på, at EF-direktivet blev lidt bedre, end det var i første omgang, men stadig væk er det at blande sig i noget, som EU ikke skal blande sig i. Der må være aftalefrihed inden for de enkelte virksomheder, inden for de enkelte organisationer om, hvordan og hvorledes man ønsker dette her ført ud i livet. Vi tror ikke på, at dette vil hjælpe en

disse på noget af det; tværtimod, det vil være at føre befolkningen bag lyset.

Elisabeth Arnold (RV):

Lovforslaget skal gennemføre Rådets direktiv om indførelse af europæiske samarbejdsudvalg eller en procedure i virksomheder, der har afdelinger i flere medlemslande, med henblik på at høre og orientere arbejdstagerne.

Lønmodtagere i multinationale virksomheder og koncerner har lige så meget krav på og ret til at blive informeret og hørt om virksomhedens eller koncernens aktiviteter som en virksomhed, der kun har medarbejdere i Danmark.

Det indre marked og dets funktion medfører naturligvis, at der af og til og i stigende omfang sker processer med grænseoverskridende fusioner, overtagelse af andre former for sammenlutninger, og der vil dermed opstå flere virksomheder efterhånden, som også omfatter bedrifter i andre medlemsstater.

For at sikre en harmonisk udvikling på dette område bør virksomheder og koncerner, som opererer i flere medlemsstater, informere og høre repræsentanter for de arbejdstagere, som berøres af deres afgørelser.

Det Radikale Venstre støtter derfor forslaget om europæiske samarbejdsudvalg.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten anser dette lovforslag som et positivt om end lille skridt i retning af at kunne udvikle internationalt samarbejde og få lidt modvægt mod den magt, de multinationale selskaber har over os.

Et lille skridt siger vi selvfølgelig; vi er helt enige med hr. Peder Sass i, at dette her ikke engang kan sammenlignes med den indflydelse, som man har via samarbejdsudvalgene på danske virksomheder. Når vi ved, hvor lidt indflydelse samarbejdsudvalgene i 99 ud af 100 tilfælde giver de ansatte, så er vi altså nede her, hvor vi kan sige, at egentlig indflydelse på et multinationalt selskabs ledelsesdispositioner må man nok regne med at der ikke bliver meget af.

Dér, hvor vi ser det positive i det, er, at det selvfølgelig giver mulighed for noget information, og så giver det først og fremmest mulighed for at mødes på tværs af landegrænser inden for samme koncern og dermed mulighed for at udvikle samarbejdet mellem lønmodtagere, udveksle erfaringer, koordinere aktiviteter og koordinere det, man synes er nødvendigt for at kunne fremme lønmodtagernes interesser i den pågældende koncern.

Det kan selvfølgelig bruges til at diskutere: Hvordan imødegår vi dumping, underbydning? Hvordan imødegår vi, at lønmodtagere i de enkelte lande spilles ud mod hinanden? Derfor skal vi selvfølgelig støtte og bruge loven. Det er selvfølgelig også derfor, at højresiden her i salen er skeptiske og imod loven.

Det er en lille start, men jeg vil godt sige, at jeg synes, man skulle drøfte, om ikke vi kan styrke de muligheder, der trods alt ligger heri, ved at sige: Kan vi på den ene eller den anden måde hjælpe dem, der bliver indvalgt i sådanne organer her, i deres arbejde? Vi ved jo faktisk som Folketing, som danskere meget lidt om, hvilken indflydelse de multinationale selskaber har på vores dagligdag; vi ved i virkeligheden meget lidt om, hvor stort et præg de sætter på Danmark.

Vi har også talt lidt om det i Demokrati- og Magtudvalget – jeg er ikke sikker på, at formanden synes, det er et meget vigtigt spørgsmål, så det kommer ikke rigtig nogen vegne, men vi har faktisk talt om, at vi har brug for at udvikle viden på dette område for at kunne analysere vores, også demokratiske muligheder i forhold til disse meget store koncerner, og måske kunne vi også have gavn af at sige: Jamen her har vi så noget viden; det kunne lønmodtagerrepræsentanter, der indgår i sådan noget her, måske også have gavn af at få at vide.

Vi er faktisk af den opfattelse, at det internationale samarbejde mellem lønmodtagere kan være en måde, hvorpå man kan rette lidt op på den udhuling af indflydelse på økonomi og beskæftigelse, som de nationale parlamenter har måttet notere sig i de senere år.

Vi havde også debatten her i salen for godt 1 år siden, fordi økonomiministeren havde sagt, at vores råderum som politikere var blevet indsnævret på grund af internationaliseringen af økonomien. Ja, sagde vi så, hvad gør vi ved det? Men det var ministeren ikke interesseret i at debattere. Men en af de ting, man kunne sige vi kunne gøre ved det, er f.eks. at styrke, at lønmodtagerne internationalt får et stærkere samarbejde og på den måde bliver et stærkere modspil, også demokratisk modspil, til koncernledelserne.

Der er i høj grad tale om lovgivning med ført hånd, og derfor gør vi os ikke forhåbninger om, at der kan ændres meget i den. Vi vil godt sige, i hvert fald markere, at § 30 og § 31 om fortrolighed og deres udformning giver alt for store muligheder for, at koncernledelsen kan sige, at

dette er hemmeligt, de oplysninger tilbageholder vi, eller hvis man giver dem, så er de fortrolige. Der er jo slet ikke nogle ankenuligheder, det er en ensidig bestemmelse. Hvad kan der gøres, for at man ikke fuldstændig tager alt interessant ud af arbejdet i sådan et samarbejdsudvalg? Det var en af tingene.

En anden ting, vi måske kan gøre noget ved, er, at der måske kunne bruges lidt færre ord i sådan en lov; der er en masse snak, som måske ligger lidt ud over, hvad der er normal dansk tradition. Behøver der at være en hel paragraf om, at samtalerne skal foregå i en samarbejdsvenlig ånd? Det tror jeg godt man kunne springe over. Jeg ved ikke, om det er nødvendigt at skrive det, og jeg tror, hvis man går det igennem, at der er enkelte overflødige paragraffer, som vi godt kunne sløjfe, og hvis vi kan det, så vil det jo være fint.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil også ved behandlingen af dette lovforslag takke de partier, som er positive over for, at vi nu går et skridt i den rigtige retning og får styrket det concernfaglige samarbejde og dermed også bidrager til en realisering af den sociale dimension og styrket lønmodtagerrettigheder.

Jeg anser dette forslag og hele den gang, der har været omkring det – også på internationalt plan – som en sejr for de faglige organisationer og deres velplacerede krav om, at man gerne vil være orienteret om, hvad det er for nogle beslutninger, der måske dagen eller måneden efter påvirker deres arbejdsvilkår helt fundamentalt.

Det er faktisk sådan, at multinationale virksomheder og koncerner, der har hovedsæde andre steder, træffer beslutninger, og så kommer beslutningernes realisering sådan som en tyv om natten. Det er sådan set det, dette forslag drejer sig om: at beslutninger, der vedrører arbejdstagere, der arbejder i multinationale selskaber, ikke skal komme som en tyv om natten.

Hr. Peder Sass stillede mig et konkret spørgsmål om, i hvor høj grad man er forpligtet til at dække de udgifter ind, der måtte være, ved at medarbejderne nu bliver hørt og informeret om beslutninger af væsentlig karakter. Dér er det givet, at fuldstændig på samme måde som multinationale selskaber og koncerner jo helt naturligt inddrager de forskellige nationale ledelser i deres beslutningsproces – og dér betaler man det jo også fra koncernens side – på samme

måde skal man selvfølgelig også sikre, at der er reelle muligheder for økonomisk at deltage i de møder og de informationer, de høringer, som der måtte komme ud af dette forslag. Der skal altså være en parallelitet i forhold til, at det skal være udgiftsneutralt såvel for den enkelte direktør, der skal informeres og høres, som medarbejderen på gulvet, hvis man kan sige det sådan.

Fru Charlotte Antonsen og fru Henriette Kjær mente, at dette her sådan set var overflødigt, og det har man også givet udtryk for i Europaudvalget, så det er der sådan set ikke noget nyt i. Det, der er nyt, og det, der sådan set er overraskende for mig, er, at to store partier, som i øvrigt er EU-positive, i allerhøjeste grad ikke kan læse skriften på væggen: nu er der rent faktisk vedtaget et direktiv; det synes jeg, det synes regeringen, det synes et flertal her i Folketinget går i den rigtige retning.

Arbejdsmarkedets parter har en langt, langt større realitetssans end Venstre og De Konservative, kan jeg i hvert fald konstatere, for parterne siger nemlig nu, at det faktisk er vigtigt, at dette direktiv bliver implementeret igennem lovgivning. Hvad parterne så kan aftale sig frem til ud over dette – det er jo et minimumsdirektiv, og det er altså også en minimumslovgivning – ja, det er op til parterne selv. Det er deres prioritering. Men helt ærligt, så synes jeg, det er aldeles uklædeligt for to partier, som påberåber sig en holdning, der siger, at man er positiv over for det internationale samarbejde. Hver gang der så er lejlighed til det, står man af; så problematiserer man nogle små detaljer, som ingen andre kan få øje på.

Men jeg kan forstå, der er nogle detaljer, der skal afklares i Arbejdsmarkedsudvalget, og det vil jeg selvfølgelig bidrage til, men jeg vil slå fast her, at arbejdsmarkedets parter i Danmark ønsker en lovgivning og ønsker den lovgivning, der ligger på Folketingets bord, alene af den grund at arbejdsmarkedets parter har været med i det lovforberedende arbejde, fordi vi har syntes, det var vigtigt; det har været tradition, og det er ikke mindst tradition, når det drejer sig om noget så vitalt som det samspil, der skal være imellem ledelse og medarbejdere. Der skal parterne selvfølgelig være med på banen, og det har de også været, og det er også arbejdsmarkedets parters holdning i dette øjeblik, at lovforslaget er en ren implementering af direktivet. Det var mere til fru Charlotte Antonsens forestillinger om, at nu har arbejdsministeren igen

overimplementeret, ligesom det har været tilfældet i sagen om børnearbejde. Vi har set det ene skriveri efter det andet, som simpelt hen er grebet ud af den blå luft, og det er påstandene om overimplementering også i denne her sag.

Jeg vil godt sige til hr. Frank Aaen, at de regler, der er om fortrolighed, er fortrolighed i forhold også til det, der er i samarbejdsudvalg og sådan noget. Altså det er samme regelsæt. Man kan selvfølgelig altid diskutere, om de er stærke nok, og hvad der sker inde i de dér små rum eller store rum, hvor de små lønmodtagere i hvert fald antalsmæssigt sidder om bordet med andre bestyrelsesmedlemmer; hvor lægger man vægten på, hvad der er fortroligt, og hvad der er betydningsfuldt og sådan noget? Det er jo meget svært at lovgive om, men vi er i hvert fald helt opmærksomme på, at der skal være en fortrolighed, men dog ikke i så høj grad en tolkning af fortrolighed, at lønmodtagerrepræsentanten alligevel ikke kan bruge de informationer, som han eller hun får fra ledelsen, til noget som helst. Der må man så sige, at hvis det var tilfældet, ville loven ikke være ret meget værd, så ville loven ikke være ret meget værd. Det skal selvfølgelig være sådan, at informationer, man får, som vedrører lønmodtagerne, dem, man repræsenterer, skaber væsentlige ændringer i de givne arbejdsvilkår, må man give videre. Lukker man en afdeling eller opretter man en ny, så skal man jo selvfølgelig have mulighed for at sige det til sine kollegaer, som man repræsenterer.

Så er jeg i øvrigt meget enig i de hjertesuk, som hr. Frank Aaen kom med omkring demokratiet på arbejdspladserne som sådan, og hvordan man kan sikre en demokratisk udvikling, både hvad angår kapitalstyring, og hvad angår den enkelte arbejdsplads. Der vil jeg sådan set meget gerne bidrage til diskussionen. Om det kan komme ind konkret i dette forslag, vil jeg nok tvivle på, men jeg synes under alle omstændigheder, det er en vigtig diskussion, og dette er, som hr. Frank Aaen også sagde, et lille skridt i den rigtige retning. Det er et minimumsdirektiv, og jeg så meget gerne, at parterne på arbejdsmarkedet udbyggede det. Det skal de jo så i givet fald gøre sammen med de aktører, der er uden for landets grænser, ellers er det jo ikke ret meget værd. Men det er det, der er vanskeligt, og det er også det, der gør, at det er vigtigt med lovgivning, for reglerne skal træde i kraft på samme tidspunkt i alle lande.

Men jeg takker for de tilkendegivelser, der har været. Nu kan jeg se, at fru Henriette Kjær

er på vej herop, og det er fru Charlotte Antonsen også, og det kan godt være, jeg har overfortolket det negative. Men jeg synes faktisk, det er helt fantastisk, at vi igen og igen, hver gang der er lovforslag, der handler om en konkretisering, en indfasning, en implementering af EU-lovgivning, skal høre en hel masse negativt, før man lige til allersidst siger: Nå ja, hvis det ikke kan være anderledes, så vil vi i øvrigt gerne. Det er faktisk ikke en måde, man skaber forståelse for det europæiske samarbejde på, et samarbejde, som jeg har indtryk af at de to partier gerne vil skabe forståelse for i den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg tager ordet igen, fordi jeg glemte at sige, at jeg skulle hilse fra SF og sige, at de støtter lovforslaget. Så kan arbejdsministeren være helt sikker på, at der er flertal for det i Folketinget.

Charlotte Antonsen (V):

Jamen i sig selv er det da interessant, at Enhedslisten støtter et EF-direktiv, vil jeg så starte med at sige. Ministeren er overrasket over, at et EU-positivt parti som Venstre kan være imod et EF-direktiv, og jeg mener faktisk, at det er meget centralt for den hjemlige EU-debat, at vi begynder at lade være med at skjule den politiske uenighed, der jo selvfølgelig er i EU-sager, såvel som i det danske Folketing.

Jeg mener, at der i dag er plads til, at vi politisk drøfter de forskellige tiltag, der kommer fra EU. Her er så et eksempel på et tiltag, som Venstre ikke har været enig i. Vi havde ønsket, ministeren havde stemt anderledes i EU; nu har vi så lovforslaget, og vi har direktivforslaget.

Jeg påviste herfra, at man på fem punkter i lovforslaget går videre, end man gør i direktivet. Jeg mener, det er vigtige punkter, men selvfølgelig kan vi da diskutere det undervejs i udvalgsarbejdet. Det vil vi godt give vores tilslutning til. Men ministeren kan ikke bare deraf tolke, at Venstre nu er blevet EU-modstander, eller at det er en usædvanlig situation. Jeg vil tværtimod sige: Det er da ejendommeligt, hvis man ikke går ind i de enkelte EU-sager og vurderer, om det nu er noget, der svarer til ens politiske overbevisning eller ej, og jeg frygter netop, at befolkningen kan få et negativt syn på EU, hvis man har indtryk af, at politikerne rotter sig sammen hver gang, og ingen tør sige deres mening. Så kan det nærmere for mig at se skabe frygt i befolkningen.

Ministeren var inde på, at parterne har ønsket en lov, og så vil jeg godt spørge ministeren: Det fremgår af lovforslaget, at loven ikke gælder for de virksomheder eller for de områder, hvor aftaler allerede er indgået om information og høring og vel at mærke for de aftaler, der er indgået inden den 21. september 1996. Hvem er det så, der har ønsket, at den del kom ind? For jeg har da haft indtryk af, at de parter, der har indgået aftale, netop har ønsket, at de aftaler gælder, og at loven ikke gælder, og det var jo den model, vi gerne havde set, når vi nu har fået muligheden i EU for, at parterne kan vedtage sagerne, så lad os da lade det ligge ude hos parterne; lad os lade være med at blande os, hver gang vi har en mulighed for det her i Folketinget.

Henriette Kjær (KF):

Det kan altså ikke komme som nogen overraskelse for arbejdsministeren, at vi taler imod dette her forslag. Vi har siddet i Europaudvalget og talt dunder imod det, taget afstand fra det, og så ved jeg ikke, hvad der skulle gøre, at vi skulle stille os herop på talerstolen og have en helt fuldstændig anden holdning, fordi det nu bliver vedtaget i Ministerrådet.

Nej, vi ønsker stadig væk, at arbejdsmarkedet skal indrettes via fri forhandling og ikke via lov, og der må jo være en fundamental forskel på, hvad man mener som socialdemokratisk minister, og hvad vi mener i Det Konservative Folkeparti.

Ministeren åbnede op for en mere principiel diskussion om, hvor grænserne for, hvad vi skal sluge af det, der kommer fra EU, går, og i Det Konservative Folkeparti har vi grænser. Vi har lavet et EU-program, et oplæg med konkrete bud på, hvad vi mener, og dér har vi nogle lister over, hvad vi mener EU ikke skal blande sig i. Og det er bl.a. denne del af arbejdsmarkedspolitikken, og det ved arbejdsministeren også godt.

Så siger vi, at vi støtter forslaget, for vi vil gerne være med til at implementere EU-lovgivning i dansk lovgivning, og det synes jeg da er en håndsrekning, når ministeren udmærket godt ved, at det er et forslag, som vi grundlæggende er uenige med hende i.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan forstå, at de konservative grænser i EU-samarbejdet går imellem, at man gerne vil det, vi kan kalde kapitalens fri bevægelighed, men jo altså også gerne vil åbne op for social

dumping, for det, der jo er tale om med dette direktiv, er, at det modvirker social dumping. Det er en del af den sociale dimension, og det er også den, der fra borgerlig side har været kritik af i alle de diskussioner, der er om, hvordan Europa skal udvikle sig.

Men det er da godt nok at få afklaret, at lønmodtagerrettigheder, hensynet til arbejdsmiljø, hensynet til høring, hensynet til det at være med til at finde ud af, hvor en given arbejdsplads eller virksomhed bevæger sig hen, skal man altså overhovedet ikke forholde sig til. Det er da en afklaring, som sådan set er meget nyttig.

Så spørger fru Charlotte Antonsen om dette med aftaler, der er indgået. Det fremgår faktisk af lovforslaget, at dér, hvor der er lavet aftaler, som lever op til minimumskravene, som direktivet lægger op til, er de selvfølgelig gældende. Sådan er det med al arbejdsmarkedspolitisk lovgivning, at hvis man kan aftale sig frem til noget, der ligger over det minimum eller det regelsæt, der ligger i loven, så falder loven væk.

Det har været, kan jeg forstå på nogle af vores EU-folk, forbavsende mange, der har indgået aftaler, for da man læste skriften på væggen, så skyndte man sig at lave nogle aftaler, og det synes jeg er glimrende. Men der er altså nogle, der skal have lovgivningen til at hjælpe sig til at lave aftaler. I det omfang der laves aftaler, der som sagt lever op til minimumsreglerne, er det fuldstændig, som om der ikke var nogen lovgivning, og så kan den af gode grunde ikke genere nogen som helst.

Charlotte Antonsen (V):

Det, ministeren lige har sagt om aftaler, der går frem for lovgivning, er jeg fuldstændig enig i. Det, der undrede mig ved ministerens forrige indlæg, var, at ministeren sagde et eller andet i retning af, at det er parterne selv, der har ønsket en lov, og så kunne vi ikke tillade os at kritisere det f.eks. fra Venstres side.

Dér er det for mig at se meget tydeligt, at der nok er nogle af parterne i hvert fald, der har ønsket at lave deres egen aftale, og jeg vil godt gentage mit spørgsmål fra første runde: Hvad nu hvis parterne efter september 1996 laver en aftale, som implementerer direktivet, men måske ikke er helt identisk med den danske lov? Vil ministeren så også tillade, at den pågældende aftale træder i stedet for lovgivningen? For vi ønsker, at så meget som muligt kan blive aftalt mellem parterne, også selv om aftalen måske først dukker op i 1997.

Det andet spørgsmål er: Ministeren siger, at dette forslag modvirker social dumping. Hvordan modvirker dette forslag social dumping? Hvordan modvirker det social dumping, at 17 mand fra en multinational virksomhed med titusindvis af ansatte mødes to gange om året og snakker lidt sammen? Jeg kan ikke se, at det her har noget som helst med social dumping at gøre. Men det er da rigtigt, at det er en konsekvens af et oprindeligt krav fra den europæiske fagbevægelse om, at man vil have medindflydelse. Det er så endt i dette her, som heldigvis ikke er helt så slemt som det, man oprindeligt stillede krav om.

Men jeg mener ærlig talt ikke, at der ligger nogen særlig forbedring for lønmodtagerne og heller ikke noget som helst, der kan forhindre social dumping.

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil også sige, at ministeren er kommet ind i en kraftig overfortolkning af, hvad det er, vi siger, og hvad dette direktiv og nu lovforslag går ud på, for det drejer sig jo netop ikke om social dumping. Det drejer sig om, at man skal høre og informere nogle medarbejdere, og det er den eneste ret, de får, at de bliver hørt og informeret. Og dér går man ikke ind i konkret at sikre sig mod social dumping, så det, arbejdsministeren er ude i, hører ingen steder hjemme og slet ikke i denne debat.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det lyder, som om Venstre og De Konservative føler sig ubehageligt berørt, når man peger på, at man faktisk fra de to partiers side inderligt er imod den sociale dimension.

Så ryger de op som små kakerlakker og skal forsvare, at sådan var det alligevel ikke ment.

Men det er jo en kendsgerning, at den del af vores samarbejde med de andre europæiske lande indeholder en social dimension, indeholder nogle rettigheder for lønmodtagerne. Og rettigheder, lønmodtagerne har, er da i en eller anden grad på forskellig vis med til at bidrage til, at der ikke sker social dumping. For hvis man ved, hvad der er af lønninger, hvis man ved, hvad der er af forhold på de virksomheder, som hovedkoncernen har i andre lande, kan man jo gå hjem lidt mere styrket i sin egen argumentation og i sit faglige arbejde og slå til lyd for, at der faktisk er brug for nogle regler, som gør det bedre for lønmodtagerne i det ene eller det andet land. Sådan hænger tingene nu engang sammen.

Og hvad angår aftaler – ja, hvis aftaler indgås og de ligger ud over, hvad der er minimumsreglerne i lovgivningen, så er det jo aftalerne, der gælder, vil jeg sige til fru Charlotte Antonsen. Sådan er det på det danske arbejdsmarked i dag, og sådan vil det også være fremover. Hvis en aftale, som eksempelvis finanssektoren har tilkendegivet at de gerne vil indgå, hvor de aftaler, hvordan de gerne vil indrette høring og information af deres medarbejdere, hvis den aftale, de bliver enige om – og jeg ville håbe at de gør det – ligger ud over det, der er i minimumsreglerne her i direktivet og i lovforslaget, er det glimrende, og så skal jeg ikke blande mig i det. Men der skal altså være nogle minimumsregler for, hvordan man informerer, og hvordan man hører i forhold til medarbejderne og så ledelsesbeslutninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (25/1 96):

Udtræder: Annette Just (FP)

Nyt medl.: Niels Højland (FP)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 30. januar 1996 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 14.03
